

**Bond van Hervormde
Mannenverenigingen
op G.G.**

Lezing ds. J. van Dijk huishoudelijke vergadering mannenbond 9 april 2016

Pastorale aspecten in de Dordtse Leerregels (Hoofdstuk 1 nr. 16,17 en 18)

De kern van de Dordtse Leerregels, één van de belijdenisgeschriften, is het geheimenis van de verkiezende liefde van God. Onder verkiezende liefde verstaan we: dat God in Zijn barmhartigheid uit een wereld, die verloren ligt in zonde en schuld, mensen verkoren heeft om Zijn kinderen te zijn. De hamvraag is: hoe weet ik of ik daarvoor uitverkoren ben? Hoe kom ik daar achter? Moet ik proberen eerst inzage te krijgen in de lijst met uitverkorenen en kan ik me dan bij de Heere Jezus Christus aanmelden? Nee, de Dordtse Leerregels wijzen ons een andere weg. Wat is die weg?

Om daar achter te komen, gaan we met de Dordtse Leerregels een paar mensen opzoeken. Het eerste bezoek is bij iemand (zie hoofdstuk 1, artikel 16a), die de middelen gebruikt, staat er. Onder de middelen verstaan we: naar de kerk gaan; de Bijbel lezen, er over nadenken wat we lezen, de Bijbel onderzoeken en bidden. Wie dat doet, dan zit het wel goed met u, denk ik dan. Nee, hij zegt: het zit niet goed, ik mis de zekerheid van het vertrouwen op God, ik vind dat ik te kort schiet in het gehoorzamen aan God, in mijn geweten heb ik nog geen rust en vrede dat het goed zit tussen God en mij, ik ken niet het vrijmoedig roemende in Jezus Christus als mijn Heere en Heiland; als ik psalm 42 zing over het hijgend hert dat naar water verlangt, voel ik dat verlangen naar God soms zo sterk "God des levens, ach wanneer dat ik het mag weten, dat ik bij U hoor", maar ben ik daarvoor wel uitverkoren of niet?' Een zoeker naar God! Welke basis reiken we hem aan? Zeggen we: u moet niet zo tobben, kijk hoe u er mee bezig bent, dat hebt u toch niet van uzelf, dat geeft God aan u, zet dat tobben op zij, dat hoeft echt niet'. Of: "u moet eerst nog meer dorst naar God krijgen, dat u geen kant meer uit kunt, dan komt er wel een wending in uw situatie". De Dordtse Leerregels zouden ons op de vingers tikken: dat is geen antwoord, daar helpt u deze mensen niet mee". Hoe dan wel? Zeg tegen ze: niet de moed verliezen, niet denken dat het voor u niet mogelijk is en niet kan, ook niet tegen uzelf zeggen 'ik zal wel een verwerpene zijn'. Wat dan? Blijf komen onder de verkondiging van Gods Woord, gebruik de sacramenten doop en avondmaal, blijf bidden, blijf de Bijbel bestuderen; verslap niet, want dat kan o zo makkelijk binnen sluipen als dat duiveltje in uw hart zegt 'u doet het toch voor niks'. Volhouden! En zeggen ze erbij: verlang tegelijk naar de tijd van overvloediger genade". Wat is dat? Denk aan een reveil in kerk en gemeente en in ons persoonlijk leven. Dat wil zeggen: dat de Heere met Zijn genade op krachtige wijze mensen tot geloof en bekering brengt en ze van Hem en Zijn genade getuigen. Zeg maar: een doorbraak, om zekerheid. Dus: 'verlang naar overvloediger genade, en dat de Heere een doorbraak geeft, dat God u krachtig aangrijpt, vrede in uw geweten schenkt, gehoorzaamheid geeft aan Zijn Woord en geboden; opdat u roemt in God vanwege Zijn overvloedige genade, een levend geloof ontvangt: ik mag er bij horen, bij de Heere. Zie met een levend geloof op Jezus Christus, de Gekruisigde en op Zijn genade. Blijf op die weg, dan ontvangt u wat God beloofd. Op de belofte wijzen: dat is de basis voor zoekers naar God!

Het tweede bezoek is bij iemand (zie hoofdstuk 1, artikel 16b), die ernstig begeert om zich tot God te bekeren, Hem wil behagen en van het lichaam van de doods verlost wil worden en toch in de weg van godsvrucht en geloof zo ver nog niet kan komen als hij zou willen. Wat is dat? Een gelovige met een aanvechting! Wat is de aanvechting? Tegen onze onvolkomenheid aanlopen: zo graag me helemaal tot God bekeren, zo graag een volkomen toegewijd leven aan de Heere leiden en dat ik van mijn zonde af ben. Maar op mijn toegewijd leven aan de Heere zitten vlekken, mijn geloof is niet volmaakt: als ik twee stappen vooruit ga, ga ik er soms weer vier achteruit, het willen is bij mij, ik begeer het, ik doe het, maar als ik het goede wil doen, ligt het kwade mij bij; is het dan wel echt, ben ik dan toch

niet een verworpene? Welke basis reiken we hem aan? Zeggen we: "moet u over verwerping in zitten? u doet uw best, u hebt uw grenzen, u bent ook maar een mens?". Nee. Moet u kijken, wat de Dordtse Leerregels zeggen: 'als dat uw oprechte begeerte is, hoeft u niet verschrikt te zijn voor het verworpen zijn door God, want hoe luiden Gods beloften?' Eén van die beloften is: 'dat de barmhartige God beloofd heeft, dat Hij de rokende vlaswiek niet zal uitblussen en het gekrookte riet niet zal verbreken'. Dat betekent: waar uw geloofsleven op zo'n rokende vlaswiek lijkt, op zo'n geknakt riet, als u denkt 'God heeft aan mij niets, ik kan niet zo ver komen op de weg van geloof en gods-vrees', dan is dit de weg: GóD blust de rokende vlaswiek niet uit en gooit het geknakte riet niet weg. Let op dat woordje 'niet': niet uitblussen, niet verbreken, dat is een dubbele ontkenning. Dat betekent: niet verbreken, maar God zal het zeker genezen. Hoe ontvangt u dat van God? Om Christus' wil, want Gods beloften zijn ja en amen in Jezus Christus. Dat is de basis voor allen die de Heere liefhebben en met deze aanvechting te vechten hebben!

Het derde bezoek is bij iemand (zie hoofdstuk 1, artikel 16c), die geen ernst maakt met zijn bekering, die God en Christus niet achten en zichzelf aan de zorgvuldigheden van de wereld en aan de wellusten van het vlees helemaal overgeeft. Niet achten betekent: niet tellen, niet waarderen, negeren. Gaat deze persoon wel of niet naar de kerk? In ieder geval: hij is onverschillig, niet heet noch koud, haalt zijn schouders over het geloof op. Waar is hij mee bezig? Zorgen dat hij aan zijn trekken komt, het goed hebben, misschien wel denken 'als God mij bekeert, komt dat geloof vanzelf wel en zolang die bekering er niet is, leid ik mijn eigen leven'. Wat moeten we zeggen? De Dordtse Leerregels zijn confronterend: 'u weigert Christus en Zijn genade, u negeert de Heere Jezus en Zijn roepstem die zondaren zalig maakt'. U geeft geen acht op de roeping van God om tot Hem te komen als een arme zondaar. U weerstaat het werk van de Heilige Geest, Die u overtuigd van zonde en schuld en in u werkt het willen en het werken, om met berouw terug te gaan naar Vader. U houdt God, Die in Zijn genade u indringend en liefdevol laat roepen door uw doop en door het verbond, op afstand. Ja, u kunt niet voor ernst houden, dat God u roept. Dan is de verwerping voor u verschrikkelijk, omdat u niet gewild heeft, dat de Heere in uw leven uw Koning zou worden. Maar, zeggen de Dordtse Leerregels: zolang u zich niet bekeert. Dat er in Gods Woord over verwerping gesproken wordt, is een laatste appèl op uw geweten en op uw wil om u tot God te bekeren. Bekering is en blijft mogelijk en de basis daarvoor is dat God u roept. Van Zijn kant doet Hij dat wel met ernst, liefde en o zo welgemeend. Dat wordt aan ons hart gelegd!

Het vierde bezoek is bij ouders, die een kindje verloren hebben door de dood (hfd 1 nr.17). Kernvragen zijn: 'waar is ons kindje nu? is het bij de Heere in de hemel, is het uitverkoren of is het verloren? Wat zeggen we? 'Ja maar, ouders, daar hoeft u toch niet aan te twijfelen; wat heeft zo'n kind voor kwaad gedaan, het is de onschuld zelf?'. Begrijpelijk: u hebt medelijden met onschuldige kinderen en laat uw gevoel spreken en kunt u niet voorstellen als God zulke kleine kinderen verloren zou laten gaan, terwijl ze er zelf niets aan konden doen. Is dat de basis? Welke basis reiken de Dordtse Leerregels aan? We lezen: 'godzalige ouders hoeven niet te twijfelen, dat hun jonggestorven kinderen niet uitverkoren zijn en de zaligheid zouden moeten missen'. Prachtig antwoord, zegt u. Maar roept dat geen vragen op? Ouders zeggen: 'als dat de norm is, dat ik godzalig en gelovig moet zijn, waar blijf ik dan? hoe is het met mijn leven met God? wat straal ik uit in het gezin? bid ik wel genoeg voor mijn kinderen, met ernst, pleitend op Gods Verbond? ga ik ze voor en leef ik ze voor wat de dienst van de Heere inhoudt?' O, die twijfel: 'ben ik wel een godzalige en gelovige vader en moeder?' Ja, zeggen de Dordtse Leerregels, maar we zeggen er iets bij. O ja, wat dan? 'Dat onze kinderen heilig zijn, niet vanuit hun natuur, maar uit kracht van het genadeverbond'. Heilig betekent hier niet zondeloos, maar afgezonderd voor de Heere Jezus Christus en bestemd voor Zijn dienst en Zijn eer. Hoe zijn ze dat? Niet omdat ze onschuldig zijn. Nee, want onze kinderen komen met de erfzonde op de wereld en daarom zijn ze, zoals het doopformulier zegt, aan de verdoemenis onderworpen. Daarom kan het geen basis zijn, dat God onze kinderen zalig maakt op grond van hun onschuld. Hoe dan wel? God komt met de afwassing van onze zonden in Zijn genadeverbond naar ons toe: daarin brengt Hij alles mee om onze kinderen zalig te maken. Tegenover de ernst van onze zonde, waarmee we geboren worden, zegt de Heere: 'Ik wil uw Vader zijn en voor u zorgen; en de Heere Jezus zegt: Ik was u schoon in mijn bloed van al uw zonden; en de Heilige Geest komt er bij staan en zegt: Ik zal dat hart met die erfzonde maken tot een woning voor God en Ik zal u in Mijn wegen en door Mijn geboden

leren wandelen'. Hoe weet u dat van uw jonggestorven kind? Er staat in de Dordtse Leerregels: uit kracht van Gods genadeverbond. Niet ik als gelovige ouder ben de norm, maar Gods verbond en Zijn genade. Ja, daar gaat kracht van Gods genadeverbond uit, dat doet iets met godvrezende ouders: geloofszekerheid geven dat God mijn jong gestorven kind tot Zich genomen heeft. Wonderlijk, dat de Dordtse Leerregels ons voor de zaligheid van onze jonggestorven kinderen niet wijzen naar hun verkiezing, maar naar het verbond van God. Terecht, want een jong gestorven kind kan geen tekenen van verkiezing laten zien, geen droefheid naar God, geen kinderlijke gehoorzaamheid aan de Heere, daar was het nog te klein voor. Dan geven de Dordtse Leerregels niet als basis: 'geloof maar dat het uitverkoren is, want jullie geloven toch zelf ook'. Nee, zij wijzen op het genadeverbond: dat is de basis waarom godzalige ouders niet moeten twijfelen aan de zaligheid en verkiezing van hun jonggestorven kinderen. Dus niet onze gevoelens van: 'zo erg voor die kleine kinderen, verworpen door God, dat kan ik niet over mijn hart verkrijgen'. Nee, hier is grond: Gods genadeverbond. Dat verbond is zo vast en zeker, dat als heuvelen wankelen en bergen wijken, en dan is er echt wel wat aan de hand als dat gebeurt, maar dit verbond wankelt niet. Dat is de basis voor gelovige ouders voor jong gestorven kinderen.

Het zesde bezoek, zegt artikel 18, is bij iemand, die murmureert tegen de onverdiende genade van Gods verkiezing en die God veel te streng vindt als het om verwerping van ongelovige mensen gaat. Murmureren is: denk aan Israël, dat murmureerde tegen de Heere tijdens de uittocht uit Egypte. Wat was er aan de hand? Ze wilden niet verder op die weg en wilden terug naar Egypte. Weg met die weg van God! Murmureren wil zeggen: ik ga niet mee op die weg van Gods genadige verkiezing; wèg met het hart van de kerk, zoals de verkiezing genoemd wordt; wèg met de vrije genade van God; wèg ermee dat ik door eigen schuld verloren ga. Daar steiger ik tegen. Wie niet? De Heere wordt uitgemaakt voor: 'een strenge God, een willekeurige God, een oneerlijke God'. Wat zeggen de Dordtse Leerregels tegen murmurerende mensen over Gods verkiezende liefde? In artikel 18 wijzen ze op het loflied van Gods verkiezende genade: Romeinen 11. Wat in Romeinen 11 opvalt is, dat Paulus spreekt over diepte van rijkdom, beide van wijsheid en kennis. Diepte: er is altijd meer in God dan wij kunnen bevroeden. Diepte van wijsheid: wie had ooit zo'n weg van verkiezende liefde uitgedacht, dat we zalig kunnen worden? Diepte van kennis: wat een heilgeheimen in God, wat heeft God bewogen om zo'n liefde aan de dag te leggen voor verloren zondaren? Ondoorzoekelijk zijn Gods oordelen: er is voor ons geen beginnen aan, want wie kan begrijpen de grote beslissingen die God neemt? Wie van ons heeft er met God over Zijn plan gediscussieerd en Hem van advies gediend? En onnaspeurlijk zijn Zijn wegen: speur ze na, het zijn wegen waarvan het einde in de eeuwigheid uitkomt. En wat vooral benadrukt wordt is de vrije hand van God: 'wie heeft de Heere eerst iets gegeven en dat hij daarom wat van de Heere terug kreeg'. God is God en wij zijn mensen. Weet uw plek voor God! Uit Hem, door Hem en tot Hem zijn alle dingen!

Wij gingen met de Dordtse Leerregels op bezoek bij verschillende mensen en zo bij onszelf. Als we over hun pastorale antwoorden nadenken, zeggen we tegen elkaar: murmureer niet over Gods verkiezende liefde, want wat een ruimte is er bij God voor ons en onze kinderen. Waar zit dat in? In Gods genadeverbond, in Gods beloften voor zoekers naar God en voor gelovigen met aanvechtingen, in Gods bevel en oproep tot geloof en bekering voor ongelovige mensen. Daarom: eerst naar de Heere Jezus Christus toe, geloof in Hem en bekeer u tot Hem, dan zal Hij u duidelijk maken dat u er één bent, die de Vader aan Hem gegeven heeft. Hij is de Weg, de Waarheid en het Leven. Dat is de weg, dat is nog altijd de weg en die weg zal nooit veranderen. Houdt dat altijd in het oog en blijf elkaar daar op wijzen!